

В „Новій Раді“ з 21. с. м. дає С. Єфремів ось-яку характеристику нововибраного митрополита:

Обрано людину, що раз-у раз ворожим дихала духом проти українства, що вславила своєю реакційною діяльністю з-першу в одній, потім і в другій українській єпархії, що розгромадила колись навіть такий скромний притулок невідомо богословської думки, як київська академія; що несамитим поглядала оком на сусідню Галичину й давала у себе захисток зрадникам рідного народу; що збрехала собі репутацію найбільш екзотичного обрусителя та реакціонера. Одно слово — обрано Антонія Храповицького, з ім'ям якого зв'язано таку блискучу сторінку в боротьбі з українством і пестуном, як почасівське видання, робота усяких Іліодорів, навіть торішня заборона читати по українському євангелію.

Про причини такого вибору читаємо в „Новій Раді“ з 24. с. м.:

„Несподіваний переворот політичний, що наче-б то не викликав міцного протесту; дуже гостро виявлена асаєга до українського парламенту; арешт міністрів на підставі хоч документаційно й не доведених, але досить сенсаційних причин: грамота гетьмана; кадєтсько-октябристське, замість українського, міністерство; чутки в чорносотенних кругах про недалеку перемогу самодержавія на Московщині, (сکنونіковано і рядок) взагалі — всякі чутки та тасмичні перекази на вухо, ніби не дуже далекі і від об'єктивних фактів: надії на великі та багаті милості, якими може одарувати відновлений московський автократизм, нарешті — безглузді, безвідставні погрози унією од людей, що або свідомо спекулюють на темноті слухачів, — усе це спричинилось і до вибору Антонія і до ворожого одношення до автокефалії української церкви“.

В кінці на основі інформацій, які ми одержали в Києві, подаємо, що там панує переконання, що всеукраїнський церковний собор, який має вібрати ся, усуне Антонія і вибере митрополитом свідомого Українця. Сей собор має проголосити також автокефалію української православної церкви.

Що могло бути...

Львів, 29. мая 1918.

Передова стаття в ч. 5. київського „Самоствійника“ говорить про переворот і ближчі перспективи на Україні. Редакція вважає, що зміна в уряді українським мала все одно стати ся, але мали до влади прийти інші елементи, демократичні українські.

Перед останнім переворотом — читаємо там — панування партії соціалістів-революціонерів доживало останні дні. Проїшов би ще тиждень, два, — і у влади стали б демократичні партії, що стоять не виключно на ґрунті класової боротьби, а і на ґрунті державному. Ми стояли на передодні ділового кабінета, кабінета демократичного, до якого з довірем віднеслося б усе українське громадянство, з довірем віднесло ся б українське селянство, робітництво, увесь український нарід.

Життя суверенної Укр. Республіки пішло-б иншим державним шляхом. Селянство було-б переконано, що його віковічне бажання землі — буде задоволене і також громадські права усього працюючого люду України. Зник би нелад, хаос, анархія і Українська Республіка поволі перетворилась би в правову державу, в котрій громадянину жило б ся вільно: в правовій державі пасивників громадян не мусить бути.

Але став ся переворот, цілком штучний від впливом сторонніх сил... Нормальний органічний процес творення укр. держави раптом був перерваний“.

Справа Бессарабії.

Зала віцепрезидента німецького парламенту
д-р Паша.

(Ф. К.) Відень, 27. мая 1918.

Берлінська „Vossische Zeitung“ приносить осью телеграму зі Софії з д. 24. мая:

Віцепрезидент німецького парламенту д-р Паше мав розмову з одним з редакторів „Утра“, в якій сказав, що він прибув до Болгарії, щоб тут навязати основні зносини зі всіми відповідними факторами. В Німеччині дуже добре оцінюють заслуги Болгарії й надто високо цінують союз з нею, щоби не висилити ся вповні з управленними домаганнями Болгарії. Що тикається Бессарабського питання, то воно дізнає ще основних змін.

В обороні членів правительства Центральної Ради.

Львів, 29. мая 1918.

З членами правительства Центральної Ради і їх партіями згодять тепер органи противних партій партійні порухунки.

Про справу міністра земельних справ Колєвського з 5 мільонами карбованців ми вже писали.

Міністер внутрішніх справ Ткаченко і міністер війни Жуковський вмішані в справу Доброго. В сій справі сидять в слідчій арешті крім Жуковського: шеф політичного департаменту в міністерстві внутрішніх справ Гасєвський, його секретар Осипів і начальник київської міліції Богачський. Ткаченка доси не можуть знайти; за нього сидить поки-що в слідчій арешті його жінка, якій урядовий німецький комунікат не закидає ніякої участі в справі Доброго, так, що вона очевидно сидить за свого чоловіка.

Отже з приводу справи Ткаченка, який належить до укр. соц.-дем. партії, російська соц.-дем. „Раб. Жизнь“ нападає на партію, запитуючи, чи укр. с.-д. відкидає злочинства Ткаченка, чи виключила його з партії“. На се орган укр. соц.-дем. партії „Робітничая Газета“ відповідає:

„Ми не знаємо, які саме злочинства Ткаченка має на увазі „Раб. Жизнь“. Аджеж Ткаченка жадеи авторитетний гласний суд ні в чому ще не обвинуватив. Переводить ся лише проти нього слідство німецькою владою. Що до партії, то ми певні, що Ц. К., коли буде фізична можливість одержати пояснення од Ткаченка, таких пояснень від нього зажадає.“

Нападають також партійні противники на цілу українську партію соціалістів-революціонерів і на її окремих діячів — членів правительства, редакторів закритої тепер партійної преси. На се редактор закритого партійного органу „Боротьба“ Микола Шраг відповідає листом в „Робітничій Газеті“, де між иншим заявляє, що на всі закиди „буде дана відповідь по перше Центральним Комітетом партії самій партії і по друге ним-же всім українській демократії.“

Нові німецько-російські переговори.

МОСКВА, 28. мая (Аг. Ткб.) Народний комісаріят для заграничних справ передав німецькому послові ноту, в якій предкладає Моску як осідок спеціальної комісії для упрямління деяких точок, які вийшли з берестейського договору. Нота предкладає полагатися оських справ:

- 1) Положенє на Кавказі, де великі маси не бажать собі відлучення від російського державного союзу.
- 2) Положенє на Криму, де більшість населення стоїть по стороні совітського правительства.
- 3) Поведенє границь, застереженє в мировім договорі і питанє про часові права Німеччини тримати свої залоги.
- 4) Політичне положенє в Естонії і Лівонії, які можуть бути тільки часове обсаджені Німеччиною.
- 5) Справа воєнних полонених.
- 6) Головні питання господарських відносин між Німеччиною і Росією.

Виборча реформа в Пруссії.

БЕРЛІН, 28. мая. (Ткб.) По донесенням „Tagli Rundschau“, консерватисти, вільні консерватисти і національні ліберали закінчили компроміс в справі виборчої реформи до пруського парламенту. Усі вони згодили ся на загальне, тайне, рівне і безпосереднє право в політичним забезпеченєм і двома додатковими голосами. Перший додатковий голос прислуговув би вікови, а саме по досягненню 40 року життя, а другий властителям самостійних господарств.

Нова фава німецької офензиви на Заході.

БЕРЛІН, 28. мая. (Вольф.) Урядово: Коло Кеммель і над рівою Лі, на бовищці по обох боках Сомми і над Аврою гарматні бої вчера над рязном заострили ся. Між Voortzeede і Lo те ми вдерли ся у французські становища і привели над 300 брацій.

Прийшло німецького наступника престолу на південь від Ляо дєвів до повного успу. Стячі там французські і англійські дивізії цілковито побито. Армія ген. Бена взяла приступом Chemin des Dames. По нагальнім гарматнім приготуванню виборода собі маша неарівана піхота

досвіта переправу через Aisne між Vauxaillon і Craonne і вдерли ся далі на схід між Sargisney і Aisne в англійські становища. Вже в раних годинах взято прапунком Pihen, Chavignep, Fort Mai Maison, Courtesson, Cerny, знову гору і на північ від Berry au Bas. Під полудне, серед завазяти бої між Vailly і Berry au Bas остаточно ріку Aisne. Занято Vailly. В неовладержимі весняних і осінних боїв. По полудні наступ пішов далі. Між Vauxaillon і Vailly стоїмо на горбі під Neuville, Lauffaux і на північ від Sargisney між Vailly і Berry au Bas перейшло ми через ріку Aisne і впровадили боротьбу в області, яку від 1914 р. не діткнула війна. З укріплених лісових становищ на південнім березі ріки воєра знов викиєно. Між Vailly і Beaureux остгнули ми горби на північ від Veale.

Армія ген. Бельова (Фріца) кинула воєра в його сильних становища між Sargisney і Vittonp і через канал Aisne-Meuse і зваля приступом на західнім березі каналу місцевости Salmicy, Sauroy і Loivre. Дотепер зголошено 15.000 полонених.

Між Мосою і Мозелею а на фронті в Льотарингії віджила боєва діяльність. Наступи на ворожі становища дали нам над 150 полонених з французьких і американських полків.

Вечером: В наших дальших наступках над рікою Aisne розширено успіхи вчорашнього дня. Стоїмо в боротьбі за відтинки Veale між Sargisney і на захід від Reims та по обох боках Fismes, якої південний берег занято.

Італійська офензива.

ВІДЕНЬ, 28. мая (Ткб.) Урядово. Боєва діяльність в області Тонале вчера ослабла. Повторені сєроби Італійців вдерти ся далі в наші становища, ударемивно. Часть нашого матеріялу, вбудованого в ледовень Прессена попала в руки неприятеля.

Сильні стежні витали на південь від Коло-Сіле, поперті нагальним огнем артилерії і ми дали Італійцям в посіданє часть наших передних ліній, які не мають сушого значення.

Програма курсу воєнно-адміністраційних відомостей і відбудови.

який відбудеть ся в часі від 10.—15 червня с. р. заходом Краєвого господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові.

I. Відбудова.

1. Д-р І. Макух і інж. В. Левицький, Технічна відбудова — 6 год.
2. Ін-п. Ю. Павляковський, Відбудова рільництва — 6 год.
3. Інсп. М. Творило, Субвенції на віднесенє годівлі худоби — 1 год.
4. Інсп. А. Терпиляк, Субвенції на відбудову пасічництва і садівництва — 1 год.
5. Інсп. М. Холєвчук, Субвенції на віднесенє дробу — 1 год.
6. Правний референт ВЗК. В. Банч, Позички в Галицькім Воєннім Заведеню Кредитовім — 2 год.
7. Дир. д-р А. Говикович, Позички в Галицькім Воєннім Заведеню Кредитовім для міст — 1 год.

II. Воєнно-адміністраційні відомости.

1. В. Целевич, Про воєнні чинитби і зголошуванє воєнних шкід — 5 год.
2. В. Целевич, Невинно засуджені цивільно ушкоджені виселені і інваліди — 2 год.
3. Д-р Ол. Баріляк, Про австрійські воєнні позички — 2 год.
4. Д-р Андрій Рудий, Про війскові рекламції, урльопи і звільненя з фронту — 2 год.
5. Ю. Танчаківський, Про війскові прилички і державні заомоги — 2 год.
6. Урядник Тов. „С. Г.“, Ст. Валяцький, Інституції виключені війняю — 1 год.
7. Дир. Сильвестер Гарасимович, Про торговлю в воєнний час — 1 год.
8. Адв. д-р Ст. Вітанський, Опіка над воєн. сиротами — 1 год.
9. Інсп. Нагірний, Про атровізаційні справи і кружки консументів — 1 год.
10. Проф. Безозовський, Як набути шкіру і інші сирівці — 1 год.
11. Д-р В. Стасюк, Про воєнні обовязченя — 1 год.

III. Організація і відмова українських Товариств.

1. Уряд. Тов. „С. Г.“ Ілько Лисий, про віднову і діловодство Філії і Кружків „С. Г.“ — 2 год.
2. Уряд. Тов. „С. Г.“ Валяцький, Секція

